

Váltófutással hirdették: itt a Vásárhelyi Forगतag!

A szélforgó üzenete

Fotó: Nagy Tibor

Szélforgós stafétával szaladták végig tegnap délután Marosvásárhely lakónegyedeit a 8. Vásárhelyi Forगतag hírvívői. A váltómaraton 17.30-kor indult a várból, és 42 kilométer megtétele után, az esti órákban ugyanoda ért vissza.

Nagy Székely Ildikó

A futást megszervező Marosvásárhelyért Egyesület és a Master Ski & Bike figyelemfelkeltő akciójába 42 személy kapcsolódott be, a résztvevők kilométerenként váltották egymást a jól meghatározott útvonalon. Elsőként *Bokor Barna* színművész (fotó) vitte a Forगतag jelképét a vártól az Ifjúsági Házig.

A forगतagos programok már a váltómaraton megélőzően, a délelőtti órákban elkezdődtek, a Teleki Tékában 11 órától vezetett könyvtári sétára várták az érdeklődőket. Kulturális kínálatban a későbbiekben sem

volt hiány, 18 órától a Bekecs Néptáncszínház *Keresztúton* című eladását mutatta be a Kultúrpalota nagytermében, a kisteremben 19 órától Szász László *Bánffy Miklós, az erdélyi szellem arisztokratája* című könyvét ismertették, majd Kilyén Ilka *Szétszórtan* című, Bánffy Miklósné Váradi Aranka naplójából készült egyéni estjével ajándékozta meg a nagyérdeműt. A várbeli Történelmi és Régészeti Múzeumban megnyílt a *Téhetségük az „isteni kegyelem ajándéka” – Berde Mária irónő és Berde Amál festőművész pályaképe* című vándorkiállítás. A Borudvarban népzene- és népdalhallgatásra nyílt lehetőség az Úver zenekar és Kásler Magdi előadásában, majd a Kedves Zenekar koncertezett. A Forगतag nulladik napja várbeli táncházalattal zárult, a talpalávalót a Rezeda banda szolgáltatta.

Ma délelőtt a forगतagos „nagyüzem” is beindul, három napon át a város több pontján – a vár mellett a Nemzeti Színházban, a Teleki Téka udvarán, a Bernády Házban, a Borudvarban és természetesen a Színház téren – peregnék a kicsiket, nagyokat megszólító színes programok.

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Klímaváltozás és energiatakarékos egészségügyi ellátás

Az orvosi oktatás és a kutatás jelenlegi izgalmát elsősorban a bonyolult orvosi technológiák, a robotok, a genetikai fejlődés és a nanotechnológia újításai ösztönzik, kevéssé gondolva azok lehetséges környezeti következményeire.

5.

A Mihail Gorbacsov elleni szovjet puccskísérlet 30 éve történt

Harminc éve, 1991. augusztus 19-én hajnali 5 óra 20 perckor közlemény sokkolta a szovjet rádió hallgatóit (és az egész világot): a TASZSZ szovjet hírugynökség tudatta, hogy Mihail Gorbacsov szovjet elnök egészségi állapota miatt képtelen ellátni teendőit, helyére Gennagyij Janajev alelnök lép.

15.

ULTRA BLUE

-100 Lei

Jól láthatóság
 Pihenés után
 Néha többé legyőzi
 Néha többé szemre
 Néha többé piros és színes szem
 Néha többé természetes

FOTOKROMATIKUS LENCSEK

Supercromic lenscék

-100 Lei

* A szürke és barna színű lenscékre érvényes. Az akció a készlet erejéig tart.

NAPSZEMÜVEGEK ÉS NAPLENCSEK

-20%

-10% KEDVEZMÉNY A MÁR EGYSÉGBEN KIÍRT SZEMÜVEGRECEPETEKRE

*AZ AJÁNLAT AUGUSZTUS 31-IG VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

www.optofarm.ro

Aktuális

Olcsóból drágát

Benedek István

A gázárak növekedéséről már irtunk a napokban, de nem jobb a helyzet az áram esetében sem, ami szintén egyre többre kerül. Itt a lényeges különbség a gázzal szemben az, hogy annak ellenére is magas az ár, hogy az itthon előállított villamos energia túlnyomó része olcsó forrásból származik. De ha esztelenül szervezik meg a piacot, illetve az állam azt nézi, hogy minél többet zsebeljen be a saját adófizetőitől, akkor sikerül az olcsót is drágán adni.

Amióta jobban figyel a világ a környezetvédelemre, a szén-dioxid-kibocsátásáért az érintett iparágaknak vastagon fizetniük kell, és ez megemeli a termelési költségeiket. Ezért a szénerőművekből előállított villanyáram a legdrágább mindenhol. Azonban nálunk a belföldön előállított villanyáram alig 20%-a származik ebből a forrásból, a többit más energiaforrást használó erőművek állítják elő. Mégis drágább a villanyáram a regáti energiatőzsdén, mint például a lengyeleknél, ahol az előállított áram 70%-a származik szénerőművekből.

Ezt a magas árszintet egy Európa-szerte egyedülálló piacszerkezettel sikerült elérni, ahol az árat a legdrágábban termelő szereplő határozza meg. A piac fő termelői kizárólag egy energiaforrást használnak, egy cég alá tartoznak a vízerőművek, másik alá az atomerőmű, másik alá a szén erőművek. A legmagasabb termelési költségei a szénerőműveket igazgató társaságnak vannak, amelyik közvetlen állami támogatás nélkül már rég lehúzta volna a rolót is. Ez állítja elő

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS
27., péntek
A Nap kel
6 óra 35 perckor,
lenyugszik
20 óra 12 perckor.
Az év 239. napja,
hátravan 126 nap.

IDŐJÁRÁS
Változó idő
Hőmérséklet:
max. 21 °C
min. 11 °C

Istenértessel!
Ma GÁSPÁR,
holnap ÁGOSTON napja.
ÁGOSTON: a latin Augustinus rövidüléséből keletkezett, jelentése: fenséges, fennkölt.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. augusztus 26.

1 EUR	4,9306
1 USD	4,1898
100 HUF	1,4132
1 g ARANY	240,5063

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker LOTO
37, 21, 6, 5, 29 + 18 NOROC PLUS: 4 6 0 2 1 1

40 LOTO
16, 12, 39, 24, 17, 40 SUPER NOROC: 218041

65 LOTO
49, 1, 8, 48, 3, 38 NOROC: 6 3 5 7 7 6 6

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Elkezdtek a segélycsomagok kiosztását

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Szociális Igazgatósága múlt héten elkezdte a higiéniai termékeket tartalmazó csomagok szétosztását a szavatolt minimális jövedelemre jogosult hátrányos anyagi helyzetű személyek számára – tájékoztatott Andreia Moraru ügyvezető igazgató. Körülbelül ezer marosvásárhelyi jogosultnak szeptember folyamán elkezdik az élelmiszer-csomagok kiosztását, erről tájékoztatják az érdekelteket. Az uniós támogatás a marosvásárhelyi, Ludasi utcai Rozmaring utca 29. szám alatt vehető át.

63 koronavírusos eset az utóbbi 14 napon

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság augusztus 25-én közzétett adatai szerint az utóbbi 14 napon 63 személy koronavírus-fertőzöttségét igazolták. Ebből 13-at Marosvásárhelyen, 11-et Segesváron, 5-5 esetet Maroskeresztúron és Maroszentgyörgyön, 4-et Szászrégenben, 3-3 esetet Héjasfalván és Marosvécsen, több településről egy-egy fertőzöttet jelentettek. Az igazgatóság közlése szerint 11 pozitív és hat fertőzés gyanús személyt kellett kórházba utalni. Megyeszerte 350-en vannak karanténban.

Új bútorzat a mezőpaniti iskolában

A mezőpaniti Kádár Márton Általános Iskola az új tanévre készíti elő az osztálytermeket. Azokban az óvodai és iskolai termekben, ahol szükséges, festenek, javítanak, felújításokat végeznek. Egy hollandiai szállítmányból új asztalokhoz, székekhez és táblákhoz jutottak. Mindehhez az iskola vezetője, a személyzet, az önkormányzat támogatására és Rene Westerbeke, a Turbocam alkalmazottjának közbenjárására volt szükség.

Terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány augusztus 30-a és szeptember 10-e között 12 napos terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek és felnőttségi korúaknak. Várják mindazok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohollal, játékkal vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Helyszín: Magyarózd, Terápiás Otthon. Jelentkezési határidő: augusztus 26. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni Deé Lukács Évától lehet a 0265-254-460-as telefonszámon.

Pótérettségi

Ma a digitális, 30-án, hétfőn és 31-én, kedden az idegen nyelvi kompetenciájukat egyenértékűsítik a pótérettségizők, akiknél erre a nyári vizsgaidőszakban nem került sor. A pótérettségi ideiglenes, óvások előtti eredményeit augusztus 31-én, kedden déli 12 óráig hozzák nyilvánosságra, fellebbezni aznap 12-18 óra között lehet. A végső vizsgajegyeikről szeptember 3-án, pénteken szereznek tudomást a diákok.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Tovább gyorsul a fertőzés terjedésének üteme

Tovább gyorsult a koronavírus-fertőzések terjedési üteme: csütörtökön az új esetek kéthetes mozgóátlaga meghaladta az ötszázat, a napi esetszám pedig megközelítette az ezret.

A stratégiai kommunikációs törzs csütörtöki jelentése szerint az utóbbi 24 órában az előző napinál százal több, 953 új esetet diagnosztizáltak, ami csaknem kétszerese az utóbbi két hét napi átlagának. Maga a kéthetes mozgóátlag is több mint kétszerese a két héttel korábbinak: csütörtökön már 504 új eset számított volna átlagosnak. Az utóbbi napon 17 fertőzött halt meg: ez is szinte duplája az utóbbi két hét napi átlagának.

A kórházakban több mint kétszer annyi fertőzöttet ápolnak, mint két héttel korábban: csütörtökön számuk elérte az 1658-at. Még gyorsabb ütemben növekszik az intenzív terápián ápoltság súlyos esetek száma: a két héttel korábbi 98-ról 228-ra emelkedett.

Ezzel szemben az oltási hajlandóság továbbra is csökkenőben van: a beoltottak száma már csak átlagosan 7800-zal emelkedik naponta. A 19,3 milliós Romániában eddig 5,207 millió ember, a beoltható – tizenkét év feletti – lakosság 30,7 százaléka kapott legalább egy adag koronavírus elleni oltást. (MTI)

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Augusztus 27., péntek:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: FC Voluntari – Chindia Tîrgoviște (1. liga, 7. forduló)
* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Universitatea 1948 Craiova – Konstancai Farul (1. liga, 7. forduló)
* 21.00 óra, M4 Sport: Zalaegerszegi TE FC – Budapest Honvéd FC (NB I, 5. forduló)

Augusztus 28., szombat:

* 12.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Kolozsvári Universitatea – Bukaresti Metaloglobus (2. liga, 5. forduló)
* 15.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Petrolul 52 Ploiești – Dacia Unirea 1919 Brăila (2. liga, 5. forduló)
* 16.45 óra, M4 Sport+: Kisvárda Master Good – Mezőkövesd Zsóry FC (NB I, 5. forduló)
* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti Dinamo – Campionii FC Argeș Pitești (1. liga, 7. forduló)
* 19.05 óra, M4 Sport+: Ferencvárosi TC – Debreceni VSC (NB I, 5. forduló)
* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti Rapid 1923 – CSU Craiova (1. liga, 7. forduló)
* 21.30 óra, M4 Sport: MTK Budapest – MOL Fehérvár FC (NB I, 5. forduló)

Augusztus 29., vasárnap:

* 12.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Concordia Chiajna – Zsilvásárhelyi Viitorul Pandurii (2. liga, 5. forduló)
* 14.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti CSA Steaua – Temesvári Ripensia (2. liga, 5. forduló)
* 16.00 óra, M4 Sport+: Diósgyőri VTK – Pécsi MFC (NB II, 6. forduló)
* 18.15 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Botosáni FC (1. liga, 7. forduló)
* 18.45 óra, M4 Sport: Gyirmót FC Győr – Puskás Akadémia FC (NB I, 5. forduló)
* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Kolozsvári CFR – Bukaresti FCSB (1. liga, 7. forduló)
* 21.00 óra, M4 Sport: Paksi FC – Újpest FC (NB I, 5. forduló)

Augusztus 30., hétfő:

* 16.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Nagyszébeni Hermannstadt – FK Csíkszereda (2. liga, 5. forduló)
* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Academica Clinceni – CS Mioveni (1. liga, 7. forduló)
* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Medgyesi Gaz Metan – Aradi UTA (1. liga, 7. forduló)

Megjelent a Helikon

...második augusztusi, 2021/16-os lapszáma, benne Márton Evelin Egy háromlábú róka dala című vezércikke. Interjú Tamás Dénes közl a szeptember 8-án 70. életévét töltő Markó Bélával. Verset közl Lőnhárt Melinda, prózát Medgyesi Emese és Pintea László. Răzvan Rădulescu Kis Teodósziusz című prózájának részlete Gáll Attila fordításában olvasható. Tanulmányt jelent meg továbbá Cseke Péter Paskándi látványos erdélyi kibontakozása 1965 után címmel.

A PAVILON 420-ban a Helikon folyóirat Amit nem lát a webkamera című irodalmi pályázatának különdíjasai olvashatók: verset közl Nagy Zalán, prózát Ferencz Eszter. Claudiu Komartin versei Horváth Benji fordításában olvashatók. A Stelláriumban Codău Annamária ír Iva Pekárkóvá

Ide a pénzt című regényének magyar fordításáról.

A Kinematográfban Mărcuțiu-Răcz Dóra ír A mozásátortól a tévétoronyig. Fejezetek a romániai magyar filmzés, televíziós és moziás történetéből című moztörténeti munkáról. A Theátrum hasábjain Karácsonyi Zsolt A nézőt néző néző című esszéje olvasható. Kritikát Bíró Mónika-Anita közl László Noémi Mürepülés című verseskötetéről, fülszöveget Tankó Andrea jegyez két gyermekirodalmi műről: Simon Réka Zsuzsanna Kricckracc kapitány és a gránátalmiak, valamint Borsodi L. László Regina című kötetéről. Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás esszéje olvasható, az Artefaktumban Zakariás Ágota ír Fazakas Barna festményeiről, amelyekkel a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

RENDEZVÉNYEK

Kézművesnapok Csittszentivánon

A csittszentiváni Bandi Dezső Kulturális Egyesület augusztus 30. és szeptember 3. között XIX. alkalommal szervezi meg a gyermek- és ifjúsági kézművesnapokat. A foglalkozásokra naponta 9-12 óra között kerül sor a kultúrotthonban és a faragóműhelyben. Programfelelős Székely Lajos.

MaKiTa tábor Maroszentgyörgyön

Vasárnap délelőtt a 10 órától kezdődő szentmisével zárul a maroszentgyörgyi MaKiTa művészeti gyermektábor, amelyen negyvenen vettek részt. A szentmisén a gyerekek is közreműködnek, felolvasnak, ministrálnak, zenélnak és énekelnek. A tábort a Maroszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal, a Maros Megyei Tanács, a Communitas Alapítvány, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatta.

Az ügyészségre idézték a református püspököket a zilahi kollégium visszaigényléséért

A zilahi ügyészség vizsgálatot indított Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KREK) püspöke és Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) püspöke ellen a zilahi Wesselényi kollégium épületének a visszaigénylése ügyében – közölte kedden a Maszol.ro romániai magyar hírportál.

A Maszol szerint az ügyészség „hivatalból indított” nyomozást, melynek keretében a két egyházi elöljárót okirat-hamisítással, csúszópénz adásával és hamisított okirattal való visszaéléssel gyanúsítják. Csúry István a portálnak elmondta, a pénteki kihallgatáson az ügyész „keményen kezdett”, és elsősorban egy 1911-ben kiállított okirat felől érdeklődött, amely az erdélyi egyházkerület levéltárában található. A vitatott okirat az akkori magyar kormány kulturális minisztériumának a rendelete arról, hogy miképpen kezeljék az egyházi iskolák telekkönyvezését, tehát egy jogi-technikai kérdést rendez, amelyből kiderül, hogy az iskolák egyházi intézmények voltak. A korabeli telekkönyvezési gyakorlatnak megfelelően ugyanis az iskolaépületek tulajdonosaként nem az egyházat, hanem az egyháznak valamely belső egységét jelölték meg. A vitatott okirat előkerült már a református egyháznak visszaigényelt, majd visszaállamosított sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium perében is.

„Az ügyész kérdésére elmondtam, nekünk azért nincs ebből eredeti példányunk, mert mi 1911-ben még nem léteztünk, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület 1920 után, a trianoni döntést követően jött létre” – magyarázta Csúry István, hozzátéve, hogy ettől maga a főügyész is kissé zavarba jött.

A püspök elmondta, a pénteki meghallgatáson egyelőre ebben az egy vádpontban tettek fel kérdéseket, a gyanúsítás többi pontjával nem foglalkoztak. Csúry István kiemelte: az ügyész elismerte, hogy ez egy olyan nyomozás, amelyet „hi-

vatalból el kell végezniük”, és szerinte „ezzel árulta el magát, hogy őket készítetik arra, hogy vizsgálódjanak”. Csúry István szerint az ügyészségi kihallgatás „a hatalom megvillantásának is értelmezhető”.

A Zilah központjában álló Református Wesselényi Kollégium épületét a kommunista román állam a református egyháztól vette el az 1948-as államosítás során. A patinás épületet 2003-ban igényelte vissza a Királyhágómelléki Református Egyházkerület. A bukaresti restitúciós bizottság azonban bizonyos hiányosságokra hivatkozva elutasította a visszaszolgáltatást. Az elutasító határozatot az egyházkerület megtámadta a Kolozsvári Táblabíróságon, de első fokon elvesztette a pert. Fellebbezése nyomán a román legfelsőbb bíróság 2019 októberében visszaküldte az ügyet az első fokon eljáró bíróságra. A Zilahi Református Wesselényi Kollégiumnak szimbolikus értéket ad, hogy 1892 és 1896 között ebben az intézményben tanult és érettségizett Ady Endre. A visszaigényelt patinás iskolaépület Ady tanulmányai után, 1904 és 1906 között épült. A református kollégium egykori épülete ma a Szilágy megye legrangosabb iskolájának tartott Sylvania Főgimnázium otthona, melynek felső tagozatán magyar tannyelvű osztályok is működnek.

Az EMSZ kiáll a református püspökök mellett

Az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) kiáll a zilahi Wesselényi kollégium visszaigénylése miatt vizsgált református püspökök mellett, és visszautasítja a hatalom megfélemlítési szándékát – közölték a pártszövetség társelnökei csütörtökön.

Csomortányi István és Mezei János állásfoglalásukban tudatták: kiállnak az egyházi vezetők mellett, és visszautasítanak minden, a hatalom részéről érkező megfélemlítési szándékot, és ha kell, utcára vonulnak. Mint írták, mindez azért teszük, „hogy Bukarest számára is érthető legyen: nem engedünk a megfélemlítési kísérleteknek, és nemet mondunk az állampolitikává emelt magyarellenességre!” (MTI)

Románia 200 katonával vesz részt a NATO afgán együttműködőket menekítő missziójában

Románia 200 katonával vesz részt a NATO-val korábban együttműködő afgán állampolgárok és családtagjaik evakuálását célzó NATO-küldetéseiben – döntött szerdai ülésén a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT).

A meghatalmazás legfeljebb fél évre szól. A román katonák a kuvaiti és katari ideiglenes bázisokon lévő afgán menekülteknek a szövetséges országok menekülttáboraiiba történő áthelyezésében, az alapvető szolgáltatások biztosításában vesznek részt.

A nemzetbiztonsági testület nem határozott meg Románia által befogadandó menekültkvótát. A bukaresti média ezzel kapcsolatos várakozását Florin Cîțu miniszterelnök múlt heti nyilatkozatára alapozta, aki újságírói kérdésre azt mondta, hogy a témával a CSAT ülésén foglalkoznak.

A CSAT közleményéből azonban kiderül: a bukaresti hatóságok már előkészületeket tettek a velük korábban együttműködő, a tálib hatalomátvétel miatt megtorlással fenyegetett afgán állampolgárok biztonságba helyezésére és Romániába szállítására.

Románia másfelől nemzeti érdekeit és polgárai védelmét érvényesítve fog fellépni az illegális migráció, a terrorizmus, a fegyver- és kábítószer-kereskedelemből megnövekedett fenyegetésével szemben – hangsúlyozza a CSAT közleménye. Bu-

karest szerint ugyanis az afgán rezsimváltás miatt fel kell készülni az „instabilitásexportra”, a biztonsági kockázatok elensúlyozására. A román hatóságok szorosabb együttműködésre készülnek a migrációs hullám által érintett szomszédos országokkal és a Frontexszel, az Európai Unió határvédelmi ügynökségével, a román belügyminisztérium pedig „sürgősen” felméri, hány menekékkérőt tud elhelyezni, és miként lehet növelni a befogadóközpontok kapacitását.

A CSAT elismerését fejezte ki a bukaresti külügyminisztérium által működtetett, a román titkosszolgálatok által támogatott válságstábnak, amely megszervezte 49 román és 7 szövetséges állampolgár kimenekítését Afganisztánból, és szerepet vállalt több veszélyeztetett afgán állampolgár – köztük a román vagy nemzetközi szervekkel együttműködők, Romániában ösztöndíjjal tanulók, emberi jogi aktivisták, bírók, újságírók – áthelyezésében.

A nemzetbiztonsági testület ülését megelőzően a Declic nevű civil szervezet több mint 22 ezer aláírást gyűjtött össze az interneten a „Ne hagyd a román kormányt, hogy elárulja afgán szövetségeseit” című petíciójára. A kezdeményezők azt követelik, hogy Románia állítson ki beutazási vízumokat, és küldjön repülőgépeket a tálib megtorlás veszélyének kitett korábbi együttműködői és más veszélyeztetett afgán állampolgárok kimenekítése érdekében. (MTI)

Rohamosan emelkedik a menedékkérők száma

Romániában augusztus közepéig csaknem annyi menedékkérelmet nyújtottak be az országba többnyire illegálisan, Szerbia felől érkezett migránsok, mint tavaly egész évben, ebben az ütemben pedig év végéig számuk a tízezret is meghaladhatja – tudta meg a bevándorlási hivattól (IGI) a Cursde-governare című internetes lap, amely annak járt utána, hogyan készülnek a román hatóságok és civil szervezetek a várható afgán menekülthullámra.

A Hotnews.ro portál által csütörtökön szemlélzett ankét szerint a migrációs számok már tavaly megugrottak azt követően, hogy Donald Trump akkori elnök bejelentette az amerikai csapatok kivonását Afganisztánból. Ermina Mihai rendőrfelügyelő, az IGI szóvivője szerint a hatóságnak korábban évi 2500-3000 – főleg szíriai és iraki bevándorlók által benyújtott – menedékkérelmet kellett elbírálnia, tavaly azonban ezek száma 6138-ra ugrott, ami meghaladja a 2015-ös migrációs válság idején beadott kérelmek számát, a kérelmezők csaknem fele pedig afgán volt.

A szóvivő elmondta, hogy októbertől kezdődően a Romániába illegálisan érkező migránsok száma minden hónapban meghaladta az ezret, és szinte valamennyi határsértő Szerbiából érkezett. Idén augusztus 15-ig 5900 menedékkérelmet terjesztettek be az IGI-hez, ezek közül 2790-et afgán

állampolgárok. A trend tehát az, hogy a tavalyi rekord idén ismét megduplázódhat, év végéig pedig a menedékkérelmek száma átlépheti a tízezres küszöböt Romániában – írta a Cursde-governare.

A menedékkérők többsége tranzitországnak tekinti Romániát, nyolcvan százalékuk ismételt megpróbál továbbjutni Nyugat-Európába. Az ország nyugati részén, a szerb-magyar-román határ közelében található temesvári befogadóközpont ezért túlszűfolt, míg a keleti határ közelében lévő galaci központban mindig vannak szabad helyek. A bevándorlók Temesváron gyülekeznek, hogy ott kapcsolatba léphessenek az embercsempészekkel, akiktől Nyugatra juttatásukat remélik.

Flavius Ilioni-Loga, a kilenc éve bevándorlókkal foglalkozó temesvári GIS-LOGS civil szervezet ügyvezetője szerint a Romániába érkező afgán bevándorlók többnyire 16-23 év közötti, alacsony képzettségű férfiak, akik a szíriai vagy iraki migránsokkal ellentétben nem beszélnek angolul, és nagyon nehéz értekezni velük. „Egy nagy afgán menekülthullám komoly kihívás elé állítja egész Európát” – vélekedett a civil aktivista.

Románia tavaly 2480 menedékkérelmet bíralt el, 251 kérelmező kapott menekültstátust, 416 pedig oltalmazotti védelmet – írta a Cursde-governare című lap. (MTI)

Ország – világ

Kiszállási díjat kapnak a családorvosok, ha házhoz viszik az oltást

Kiszállási díj bevezetésével ösztönzik a koronavírus elleni oltás „házhöz szállítását”: a kormány szerdán elfogadott sürgősségi rendelete szerint ezentúl kiszállási díjat is fizetnek azoknak a családorvosoknak, akik házhoz mennek idős, mozgási nehézségekkel küzdő pácienseikhez, hogy beadják a védőoltást. A kormányrendelet bevonja a járóbeteget-rendelőket is az oltáskampányba. Romániában május elejétől tették lehetővé, hogy a családorvosok is beadhassák pácienseiknek a koronavírus elleni oltást. Ettől a falusiak immunizálásának felgyorsítását remélték, de a családorvosi rendelők alig egyharmada csatlakozott a kampányhoz, és eddig mindössze 346 ezer embert oltottak be, közöttük 190 ezer falusi lakost. (MTI)

2,89 százalékos költségvetési hiány az első hét hónapban

2021-ben az első hét hónapban a költségvetési hiány elérte a 33,97 milliárd lejt, ami 2,89 százalékos GDP-arányos deficitet jelent – közölte csütörtökön a pénzügyminisztérium. A múlt év azonos időszakában 49,68 milliárd lejt tett ki a költségvetési hiány, akkor 4,71 százalékos volt a GDP-arányos deficit – emlékeztet a közlemény. A pénzügyminisztérium a tavalyinál kisebb deficitet a költségvetési bevételek GDP-arányosan 1,38 százalékpontos növekedésével, illetve a kiadások 0,44 százalékpontos lefaragásával magyarázza. (Agerpres)

Elfogadták a két elnökjelöltséget a liberálisok

Szerdán lezárult a jelölési szakasz a PNL elnöki tisztségére – közölte csütörtökön a párt szeptember 25-i tisztújító kongresszusát szervező bizottság vezetője, Theodor Stolojan. Két jelölt jelentkezését hagyták jóvá a pártelnöki tisztségre, az egyik Ludovic Orban, a PNL jelenlegi vezetője, a másik pedig Florin Cîțu kormányfő. Szintén augusztus 25-én járt le az elnökjelöltek politikai programjának (a PNL cselekvési tervéről szóló indítványának) a benyújtási határideje. A párt szabályzata szerint a megyei szervezetek intézőbizottságai titkos szavazással döntenek arról, hogy támogatják-e az egyik vagy mindkét indítványt. Ennek határideje szeptember 17-e. Egy indítványnak legalább 10 megyei szervezet támogatását meg kell kapnia ahhoz, hogy a kongresszuson napirendre tűzzék a megvitatását. (Agerpres)

A vállalkozói szféra támogatásával növelhető a minimálbér

Csak a vállalkozói szféra támogatásával növelhető az országos minimálbér, ellentétben eseten az intézkedés a munkavállalók ellen fordulhat, mert állások megszűnésével és elbocsátásokkal járhat – véli a munkaügyi miniszter. Csütörtöki sajtótájékoztatóján Raluca Turcan elmondta, 2019 volt az első év, amikor az országos minimálbért jól meghatározott mutatók – termelékenység, infláció, a nettó átlagbér növekedése – alapján számolták ki. Emlékeztetett arra, hogy a szakszervezetekkel és a munkaadói szövetségekkel folytatott tavalyi tárgyalásain a kormány megpróbálta ugyanezeket a mutatókat alapul venni, és ugyanez a szándéka az idén szeptemberben kezdődő tárgyalásokon is. A miniszter közölte: az év végéig hosszú távra szóló törvénytervezetet dolgoz ki az országos minimálbér kiszámításáról, a vállalkozói szférának ugyanis legalább két-három évre előre meg kell tudnia tervezni a munkaerő-szükségletét és az alkalmazottai bérszintjét. (Agerpres)

Olcsóból drágát

(Folytatás az 1. oldalról)

legdrágábban az áramot, de ez diktálja a piaci árszintet is. Mindegyik fő termelő az állam kezében van, tehát elvileg semmi nem állna a döntéshozók útjában, ha úgy akarták volna, vagy akarnák átszerezni a piacot, hogy az olcsó áram árszintje diktálja a viszonyokat, s így a fogyasztónak is olcsóbb legyen az áram. Az tény, hogy a jelenlegi felállásban az állam az előállított villanyáram 80%-án úgy kaszál, mint csaló kruppié a kaszinóban, ő osztja a lapokat, s viszi a pénzt is.

És közben úgy tesz, mintha érdekelné az adófizetői sorsa. Az emelkedő energiaárak kapcsán egyre több szaki hangoztatja, hogy minden idők legdrágább fűtési szezonja lesz a következő, nosza erre a kormányfő is berendelte az áramtermelők képviselőit egy megbeszélésre, az energiaügyi miniszter pedig már megszólaltatta, hogy a kiszolgáltatott fogyasztók áram- és gázzámlájába talán már ezen a télen bepótol a kormány. Csak annyit kell még tisztázni ehhez egy törvényben, hogy ki minősül kiszolgáltatott fogyasztónak, mert a vén földrész legágrólszakadtabb országában ez sincs rendesen szabályozva.

Szakmai kérdések, műszaki megoldások és új termékek Sürgető kérdésekben egyeztettek a gazdaszervezetek

A magyarországi és erdélyi szakmai szervezetek az aktuális agrárpolitikai kérdésekről is tárgyaltak

Fotó: RMGE Maros

Múlt héten harmincadszor rendezték meg Debrecenben a Farmer Expo nemzetközi mezőgazdasági élelmiszeripari és szakkiallítást. Meghívást kaptak rá az erdélyi gazdaszervezetek is, de csak kettő volt jelen: az Udvarhelyszéki Mezőgazdászok Egyesülete és a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete (RMGE) Maros szervezete.

Gligor Róbert László

A 16 ezer négyzetméteren bemutatkozó több mint 330 kiállító cég és szervezet elégedett volt a négy napos nemzetközi vásár eredményeivel és tapasztalataival, és a rendezvény zárása után a vásárgazdát bejelentette: a szakkiallítást több mint harmincezer keresték fel.

Az élelmiszeripari szektor képviselői kiváló minőségű termékekkel jelentkeztek a rendezvényen, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) is kiállította közösségi standját, ahol kóstoltatással egybekötött termelői piaccal, a tudatos fogyasztáshoz kapcsolódó érdekességekkel várta a látogatókat. Idén is lehetőség volt az állattenyésztés legújabb eszközeinek, legkorszerűbb technológiák-

nak megismerésére, kipróbálására. Az állatpavilonokban (baromfi, juh, kecske, ló, szarvasmarha) és a hozzá tartozó bemutatóterületen színvonalas tenyésztés-felvezetéseket, -bírálatokat, fajtabemutatókat, fogatparádét tartottak, valamint folyamatos szaktanácsadást biztosítottak az érdeklődőknek. A szervezők látványos jubileumi programokkal is készültek, hosszú évek kimaradása után ismét megtartották a Karneváli Lovaskupát.

Szakmai programok is voltak a nagyszabású rendezvényen, sor került a Hotico zöldség- és gyümölcs-kertészeti konferenciára, szakmai konferenciákat szerveztek a szarvasmarha-, sertés- és baromfitenyésztők számára is, továbbá a legeltetéses állattenyésztés és gyeptenyésztés, valamint az anyaországi és nemzetközi együttműködés lehetőségeiről is szó volt. Az RMGE Marost Fazakas Miklós elnök, Kiss Miklós és Sikó László falugazdászok képviselték a rendezvényen.

A marosi szervezet vezetője elmondta a Népszármának: immár harmadik alkalommal kaptak meghívást a NAK Hajdú-Bihar megyei igazgatóságától, és az RMGE Maros kezdeményezésére hívják meg a szervezők évről évre az erdélyi

magyar gazdaszervezeteket kerekasztal-beszélgetésre. Az idei találkozózt Jakab István, a MAGOSZ elnöke és az Országgyűlés alelnöke, Papp Gergely, a NAK szakmai főigazgató-helyettese, valamint Szóláth Tibor, a NAK Hajdú-Bihar megyei elnöke vezette. A témát egyrészt az együttműködési pontok adták, amelyekben a szakmai szervezetek hatékonyabban tudnának szerepet vállalni, másrészt a következő hétéves uniós költségvetési terv és agrárpolitika rájuk vonatkozó problémáiról és tervezeteiről értekeztek a szervezetek. Sajnos, olyan keretek alakulnak Brüsszelben, amelyek a családi és kisgazdaságokat, a vidéken gazdálkodókat negatívan érintik, így nagyon fontos, hogy létrejöjjön egy közös álláspont, szülessen egy megoldásjavaslat, amely révén hatékonyan meg lehet fogalmazni azokat az elvárásokat, amelyek mérsékelni tudják ezeket a negatív tényezőket, vagy meg tudják akadályozni, hogy a gazdálkodókra káros törvényjavaslatok szülessenek – fejtette ki Fazakas Miklós, aki rámutatott: a

gazdák olyan helyzetbe kerülhetnek, hogy még a területalapú támogatásokat sem lesznek képesek lehívni, mert nem tudnak majd megfelelni a követelményeknek. Ezért hazai és európai szinten olyan feltételeket kell bevinni az agrárpolitikai döntésekbe, amelyek kedvezőek a gazdák számára.

Egy másik, ugyancsak a NAK által szervezett szakmai találkozón a termelő- és értékesítőszövetkezetek, termelői csoportok és a kistermelők integrációjáról tartottak kötetlen szakmai megbeszélést. Az eseményen bemutatkoztak a Nánási Portéka és a Hajdúság Élénkcamrája szervezetek, továbbá Nagy Anikó, a NAK vidékfejlesztési szakértője mutatta be a szervezet ez irányú tevékenységét, valamint ezen csoportosulások, szervezetek működésének anyaországi jogi kereteit. „Nagyon hasznos volt a részvétel, olyan együttműködéseket alapozunk meg, amelyek a gazdák hasznára válnak” – összegezte lapunknak a múlt heti rendezvény tapasztalatait Fazakas Miklós.

Háromszáznál több kiállító cég és szervezet mutatta be termékét, szolgáltatását, ismertette a technológiáját, vitatott meg természetési és termelési kérdéseket

125 éve született Márton Áron, a mártír sorsú erdélyi püspök

Százhuszonöt éve, 1896. augusztus 28-án született Márton Áron, Erdély római katolikus püspöke, a kisebbségi jogok és a vallásszabadság kérelmelhetetlen szószólója, aki következetesen kiállt minden diktatúra ellen. Az MTVA Sajtóarchívumának portréja:

Egy székelly földműves család harmadik gyermekeként látta meg a napvilágot a Hargita megyei Csikszentdomokoson. Gyulafehérváron érettségizett 1915-ben, három nappal később megkapta katonai behívóját. Az I. világháború alatt hadnagyként szolgált Doberdónál és az Ojtozi-szorosban, és háromszor sebesült meg. Leszerelése után volt földműves és tisztviselő, 1920-ban jelentkezett a Gyulafehérvári Papneveldebe. 1924-ben szentelték pappá, ezután káplán, hittantanár, 1930-tól udvari káplán és püspöki levéltáros, 1932-től püspöki titkár volt. 1934-ben az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség ügyvezető igazgatója lett, alapítója és szerkesztője volt az Erdélyi Iskola című nevelésügyi folyóiratnak, jelentős szerepet töltött be az egyházi kereteken túllépő népművelői rendszer megalapozásában. 1937-től címzetes kanonok, 1938-tól kolozsvári plébános volt.

XI. Piusz pápa 1938 decemberében nevezte ki a történelmi Erdély területét magába foglaló gyulafehérvári egyházmegye püspökének. Jelszavának, amelyhez egész életében hű maradt, ezt választotta: „Non recuso laborem – Nem riadok vissza a munkától”. A következő nehéz évtizedekben az általa vezetett egyház biztos támasza volt az erdélyi magyarságnak. Márton Áron karizmatikus személyiség volt, szavaiból, tetteiből belső erő, sziklaszilárd hitbeli meggyőződés áradt.

Amikor az Észak-Erdélyt Magyarországnak ideiglenesen visszajuttató 1940. augusztus 30-i második bécsi döntés kettészakította egyházmegyéjét, ő Romániában, Gyulafehérváron maradt, nem hagyva el ott rekedt híveit. 1944 májusában felemelte szavát a magyarországi zsidóság deportálása ellen, miként a háború után a romániai magyar kisebbség jogaiért is. Erélyesen tiltakozott akkor is, amikor 1948-ban a kommunista bukaresti kormány felmondta a Vatikánnal kötött konkordátumot, majd államosította az egyházi iskolákat. A katolikus vallási vezetők nem voltak hajlandók elfogadni a román kommunista hatóságok által diktált, a vallásszabadságot sértő és

a gyakorlatban a Rómától való elszakadást előíró működési szabályzatot, a katolikus egyház így joga kívüli helyzetbe került. Márton Áron ellen – aki semmilyen kompromisszumra nem volt hajlandó, nehogy azt a benyomást keltsse, mintha az országban vallásszabadság lenne – hecckampány indult, nyílt támadások érték, megfigyelés alá helyezték.

A püspököt, akinek beszédét az 1949-es csiksomlyói búcsún százezrek hallgatták, néhány héttel később, június 21-én letartóztatták. Elterjedt halálhíre, hollétéről még a Vatikánban sem tudtak, de a pápa címzetes érsekké nevezte ki. Konceptió perét csak 1951-ben tárgyalta a bukaresti hadbíróóság, s hazaárulás vádjával tíz év szigorított fegyházra és életfogytiglani kényszermunkára ítélték.

A külföld felé kedvezőbb kép kialakítására törekvő román kormány 1955-ben szabadlábra helyezte a püspököt, aki átvehette egyházmegyéje vezetését. A zaklatások, fenyegetések, megfélemlítések azonban nem szüntek meg, és 1957-ben tíz évre házi őrizetbe helyezték. A püspöki palotából csak a székesegyházba mehetett, de látogatókat fogadhatott, papokat szentelhetett. A nyomás enyhülésével 1969-ben el-

utazhatott a vatikáni püspöki szinódusra, 1971-ben fogadta VI. Pál pápa.

Az idős, betegséggel küszködő főpap, aki püspöksége idején szinte mindvégig fogoly volt (a bécsi döntés után Gyulafehérvár, a kommunista hatalom berendezkedése után a börtön, majd egy évtizedig püspöki rezidenciájának rabja), polgárjogainak visszaadása után immár saját testi gyengeségének lett foglya. 1976-tól több alkalommal ajánlotta lemondását a Vatikánnak, ezt 1980. április 2-án fogadta el II. János Pál pápa, aki „az úr legteljesebb, legkifogástalanabb szolgájának” nevezte őt.

Márton Áron fél évvel később, 1980. szeptember 29-én hunyt el vésérakban, temetésén így méltatták: „Üstökösként járt elől, hogy az Isten és hit megbecsülése által érzékennyé tegye a népeket az igazságra, az élet értékének felfogására és megbecsülésére”. Holttestét a gyulafehérvári püspöki székesegyház kriptájában helyezték örök nyugalomra. Hamvait 2016-ban, a születésének 120. évfordulóján meghirdetett Márton Áron-émlékévben a székesegyház déli mellékkápolnájában található kőszarkofágba helyezték át, hogy bárki leröhassa előtte kegyeletét, és imádkozhasson folyamatban lévő boldoggá, majd szentté avatásáért.

A püspököt 1999-ben a jeruzsálemi Jad Vasem Intézet a Világ Igaza címmel tüntette ki, ez volt az első alkalom, hogy a kitüntetést nem tette kért, a holokauszt idején az üldözöttek cselekvő mentéséért, hanem erkölcsi kiállásért, szavainak erejéért ítélték oda. Márton Áron emléket Erdélyben és Magyarországon is számos helyen őrzik, iskolákat, intézményeket, utcákat, egyesületeket neveztek el róla, a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem egyik szakkollégiuma is nevét viseli. Első szobrát 1995-ben Székelyudvarhelyen avatták fel. Szülőfalujában, Csikszentdomokoson található 2018-ban felújított emlékműzeuma, a gyulafehérvári püspöki palotában látható emlékszobája, szellemi hagyatékát 2005–2014 között adták ki. Életéről több dokumentumfilm készült. A 2019-ben megjelent *(Le)hallgatásra ítélve* című könyv azokat a dokumentumokat tartalmazza, amelyeket a kommunista titkosrendőrség, a Securitate a püspök dolgozószobájának lehallgatása során készített 1957–1960 között. A 80 ezer oldal terjedelmű anyag részletes és hiteles képet rajzol a püspök alakjáról, megmutatja, mit jelentett „pengeélen táncolni” egy roppant nehéz történelmi korban.

SZÍNES VILÁG

XVII. évf. 32. (774.) szám, 2021. augusztus 27., péntek

Klímváltozás és energiatakarékos egészségügyi ellátás

Előző írásainkban az éghajlatváltozást, majd a klímaváltozás egészségügyi hatásait vizsgáltuk. Végül az egészségügyi intézmények és a klímaváltozás kapcsolatáról, az energiatakarékos egészségügyi ellátásról ejtünk szót.

A kórházak az egyik legnagyobb energiafelhasználással működő intézmények – finomított légszűrővel, stabil hőmérsékletükkel (intenzív fűtés és légkondicionálás), nagy igénybevételű képpalkotó eszközökkel (rendkívül összetett gyártási előzményekkel), egzotikus vegyi anyagokkal, végtelen újrafelhasználható és eldobható anyagokkal, fertőtlenítő- és tisztítóberendezésekkel. Mivel a fosszilis tüzelőanyagok folyamatos világméretű kiaknázása olyan mértékben melegíti a Földet, hogy az globális természeti és egészségügyi katasztrófákat ígér, az egészségügyi ellátás egyre nagyobb nyomást gyakorol az energiafelhasználás csökkentésére. Akár képesek vagyunk mérsékelni az éghajlatváltozást, akár nem, a fosszilis üzemanyagok környezeti és monetáris költségei valószínűleg növekedni fognak az elkövetkező évtizedekben, és mivel az egészségügyi ellátás nagy mennyiségű energiát használ fel, feltételezhetően jelentős költségnövekedéssel kell számolnia. Maga az újrahasznosítás energiaigényes az egészségügyben, ahol magas újrafeldolgozási követelményeknek kell megfelelni. Ezek a tényezők együttesen megkérdőjelezzik az egészségügyi ellátás azon képességét, hogy fenntartsa működési szintjét anélkül, hogy monetáris és környezeti költségei meredeken növekednének.

Az orvosi oktatás és a kutatás jelenlegi izalmát elsősorban a bonyolult orvosi technológiák, a robotok, a genetikai fejlődés és a nanotechnológia újításai ösztönzik, kevéssé gondolva azok lehetséges környezeti következményeire. Ugyanakkor a legnagyobb szükség nem ezeken a területen jelentkezik, hanem a sérülések alapkezelésének, a tömeges köznyomornak és az éghajlatváltozáshoz való alapvető alkalmazkodásnak a területén. Eközben a migráció, a gyengébb élelmiszerellátás, a víz és más szűkös erőforrások miatti nem-

zetközi konfliktusok, valamint a túl sok fegyver és fegyverzet valószínűleg regionális katasztrófákat idéz elő, amelyekhez sürgős orvosi ellátás szükséges.

Az orvosok kötelessége, hogy a betegeket az egészséges életmódra oktassák, és figyelembe vegyék a környezeti kockázati tényezők nem kívánt hatásait. Lassacskán elvárás velük szemben az energiatakarékos egészségügyi ellátás promoválása. A klinikai munkahelyek teljes energiafogyasztásának a csökkentése érdekében kívánatos az orvosok és az intézményi tervezők, adminisztrátorok közötti együttműködés. Az orvosok együttműködhetnek az egészségügyi ellátás menedzsereivel az orvosilag és a környezetvédelem szempontjából egyaránt hatékony eszközök és anyagok kiválasztásában, az orvosi épületek megtervezésében. Kihangsúlyozhatják a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését, amikor meghatározzák a kórházak és klinikák által nyújtott orvosi szolgáltatásokat. Hosszú távon fel kell készülni erre a problémára, és javítani kell az épületek szellőztetését, hűtését.

Az Egészségügyi Világszervezet 2014-ben szervezett először klíma- és egészség-világkongresszust. Egyik fő prioritás a klímaváltozás, a fenntartható fejlődés és az egészségpolitika kapcsolatának értékelése volt. Elismerték mind az egészségügyi ellátórendszer klímaváltozással szembeni ellenállóképességének hiányosságait és a megerősítésének szükségességét, mind annak lehetőségét, hogy a jól tervezett kibocsátáscsökkentésre irányuló intézkedések révén a népesség egészségügyi előnyösen tud fejlődni. Megállapításait megerősítette a környezeti és egészségügyi miniszterek Egészségügyi Világszervezet által szervezett 6. konferenciájának nyilatkozata három évvel később.

Az egészségügyi ellátórendszernek elsődleges szerepe van az egészség fenntartásában és helyreállításában. A lakosság jó egészségi állapota alapvető feltétel a gazdasági növekedés, következőképpen a szociális jólét szempontjából. Mindazonáltal a fokozódó urbanizáció, a népesség öregedése és a növekvő egészségügyi ellátási költségek alapján felmerül az

egészségügyi ellátórendszer fenntarthatóságának kérdése. Ezen elsősorban a pénzügyi fenntarthatóságot szokták érteni, amit azonban nem lehet elválasztani a szociális és környezeti fenntarthatóságtól. A környezet szempontjából fenntartható egészségügyi ellátórendszer kialakítása a WHO Egészség 2020 program egyik célkitűzése. Ez előnyökkel jár mind a betegek, mind az egészségügyben dolgozók, az egészségügyi szolgáltatások, a finanszírozás és a környezet szempontjából. Elsősorban a szennyezés és a hulladék mennyiségének csökkentése, a források hatékonyabb felhasználása, továbbá az egészségfejlesztő környezet támogatása révén.

Az egészségügyi intézmények környezet-egészségügyi fenntarthatóságának a szempontja a kibocsátások csökkentése, amibe beletartozik a légszennyező anyagok és a széndioxid kibocsátásának csökkentése például energiatakarékosági és energiahatékonysági intézkedésekkel, a hulladékok, vegyszerek, fel nem használt gyógyszerek mennyiségének és környezeti-egészségi terhelésének csökkentésével, a vízfelhasználás és szennyvízkibocsátás mérséklésével. Új hangsúlyt kap a feladat, miszerint csökkenteni kell az egészségügyi költségeket, és fokozni kell a közegészségügyi erőfeszítéseket, amit a klímaváltozás félelmetes potenciális közegészségügyi katasztrófái is messzemenően alátámasztanak. A társadalom újragondolásának részeként az egészségügyet szervezeti, filozófiai és technológiai szempontból is át kell dolgozni.

Végzőként: a globális felmelegedés, az éghajlatváltozás nem kívánt hatásainak az elkerülése érdekében meg kell változtatnunk az energiafelhasználásunkat. Ezáltal kedvező módon kell befolyásolnunk a társadalom kultúráját és fogyasztási szokásait. Amennyiben ez nem történik meg, az éghajlat a befolyásunkon kívül megváltoztatja számunkra a világunkat.

Dr. Ábrám Zoltán
Dr. Ivácon Beáta
Dr. Kósa Melánia

Így alakulhattak át az elmúlt évezredekben a délkelet-európai erdős sztyeppék

A BBTE Biológia és Geológia Karának munkatársai – dr. Angelica Feurdean, dr. Roxana Grindean, dr. Gabriela Florescu, dr. Ioan Tanțău, dr. Andrei-Cosmin Diaconu, valamint dr. Andrei Panait – széles körű nemzetközi együttműködés keretében vizsgálták a Román-alföld keleti peremén elterülő erdős sztyeppék holocénbeli átalakulását. A tanulmány a nagy presztízsű Biogeosciences folyóiratban jelent meg.

Az erdős sztyeppék dinamikus ökoszisztémák, két társulás határán kialakuló ökotonok, melyek rendkívül érzékenyek az éghajlati, valamint a tájhasználati változásokra. A kutatók ezt a fokozott érzékenységet szerették volna jobban megérteni, ezért egy, a Dobruzsza és a Román-alföld határán található Oltina-tóból származó, 6000 éves közetmintát fogtak vialtóra. A tófenék középső tájékáról vett közetmintát többszemontú elemzésnek vetették alá, azonosították az üledékrétegekben található pollent, széndarabokat, trágyalakó gombákat és n-alkánokat. Az elemzésben fontos szerepet játszott a REVEALS-modell (Regional Estimates of Vegetation Abundance from Large Sites), mely nagy tavakból szár-

mazó fosszilis pollenmaradványok alapján lehetővé teszi a tó környéki növénytakaró faji összetételének és sűrűségének becslését több ezer évre visszamenőleg.

A vizsgálatok során egy nagyobb erdős térség nyomaira bukkantak, melyet döntő részt szárazságtűrő, melegkedvelő (keleti gyertyán, tölgy), valamint mérsékelt égövi (közönséges gyertyán, hárs, szil, kóris) fák alkottak 6000–2500 évvel ezelőtt. A terület fás vegetációval való borítása 4200–2500 éve volt a legsűrűbb, mintegy 50%-os, és a keleti gyertyán dominanciája jellemezte, ami más európai erdős sztyeppékhez viszonyítva szokatlannak számít az említett időszakban. A fák gyérülése 2500 éve, a vaskorban kezdődött el, ekkortól mindössze 20%-ra csökkent az erdőfoltok aránya, ami feltehetőleg inkább a mezőgazdaság megjelenésével áll összefüggésben, hiszen az éghajlati viszonyok csak kismértékben változtak ebben az időszakban. Az elégetett biomassza mennyisége jelentősen megnőtt a vaskorban, ami arra utal, hogy a tüzet rendszeresen használták a tájmenedzsment eszközeként. A faborítás aránya az elmúlt két évezredben változatlanul alacsony maradt a vizsgált területen, ami az emberi behatás folytonosságáról tanúskodik.

A tanulmány következtetése szerint a növénytakaró átalakulására dinamikus folyamatként kell tekintenünk, mely érzékenyen tü-

rözi a környezeti viszonyokat, köztük a természeti és emberi hatásokat. A kutatás több szempontból is egyedülálló, hiszen

rendkívül széles időspektrumon, empirikus adatok alapján vizsgálja egy délkelet-európai térség növénytakaróját.

Az Oltina-tó látképe

Forrás: <https://mapio.net/images-p/35005390.jpg>

A természet kalendárium (CDLXXVII.)

Kiss Székely Zoltán

Bámulom a budapesti Iparművészeti Múzeum bejáratát. A népművészetből vett motívumokkal gazdagon megrakott keso nyári hangulat évszázadnyi távoból üzen. Alkotója történelmi időpontban hunyt el: másfél héttel a szarajevói merénylet előtt. A XIX. század ekkor ért véget, a békés Európa hirtelen felborult, egy hónappal később kitért a nagy háború. Az alkotó 176 évvel ezelőtt, 1845. augusztus 27-én született. **Lechner Ödön** egész életét az egyedi, magyar formanyelv megteremtésére tette fel. Épületei díszítésével, a felületek mozaikozásával és festésével és a Zsolnay-kerámiák használatával létrehozta a szecesszió magyaros, népies irányzatát.

235 évvel ezelőtt, 1786-ban e napon kezdődött a selmebányai Szklenő-fürdőn a világ első nemzetközi bányászati-kohászati konferenciája, melynek elsőrendű célja a **Born Ignác** által kifejlesztett új nemesfémkinyerési eljárás bemutatása volt. Nyolc országból 27 szakember gyűlt össze az új eljárás helyszíni tanulmányozására. Born az új kohászati eljárást a még ugyanazon évben megjelent, *Ueber das Anquicken der gold- und silberhaltigen Erze, Rohsteine, Schwarzküfer und Hüttenpeise* című, legjelentősebbnek tartott művében ismertette. A konferencián Born javaslatára megalapították a *Societat der Bergbau-Kunde* bányászati társaságot, mely az első nemzetközi tudományos szakegyesület. A szervezet az európai országokon kívül Amerikára is kiterjedt; tagjai között olyan hírességeket találunk, mint **Lavoisier**, **Goethe** és **James Watt**. A társaság működésének célját így határozták meg: „Mindent összegyűjteni, ami a legtagabb értelemben hasznos a bányászat számára és az ismereteket közölni a tagokkal, hogy azokat saját országukban és az emberiség javára mindenütt hasznosíthassák.”

109 évvel ezelőtt, 1912. augusztus 30-án született a mágneses magrezonancia felfedezője. **Edward Mills Purcell** a II. világháború alatt a massachusettsi sugárzástani laboratóriumában dolgozott a mikrohullámú radar ki-

fejlesztésén. A Harvardon 1945-ben munkatársaival fedezte fel a mágneses magrezonanciát (NMR). Ez a technika az alapja a mágneses magrezonancia képalkotásnak (MRI), a XX. század egyik fontos orvosi diagnosztikai módszerének. Ezért 1952-ben megosztott fizikai Nobel-díjat kapott **Felix Bloch**nal. Csillagászként ő detektálta a semleges hidrogénatomok rádiósugárzását, melynek segítségével először váltak láthatóvá a Tejút-rendszer spirálkarjai.

Az augusztusi égbolt tüzes könnyeinek idején túl emlékezzünk meg **Fred Lawrence Whipple** csillagászról. 2004. augusztus 30-án váltott üstökőpályára az üstökösök „piszkos hógolyó” modelljének megálmodója. 1931-től a Harvard Egyetem Observatóriumában a Naprendszer kis égitesteket kutatta, meteorok pályájának meghatározásával foglalkozott, s több üstökösöt fedezett fel. Az üstökösök magjának szerkezetét 1950-52-ben fejtette meg: az üstökösök megfagyott gázok jege által összetapasztott szilárd anyagszemcsékből állnak. A modellt az űrszondák 40 évvel utóbb igazolták.

Augusztus utolsó napján emlékezzünk meg a kalandos életű őshaza- és Kelet-kutatóról, **Besse János Károly**ról: 1765-ben született e napon. Önéletrajza szerint „a földismeret iránti ellenállhatatlan hajlama” készítette világjárásra. Bejárta egész Európát, Mauritius szigetén a francia kormányzó titkára volt. A magyarok őshazája és a magyar nyelvészet iránt **Beregszászi Pál** 1796-ban, Lipcsében megjelent könyve keltette fel érdeklődését. 1829-ben indult a Kaukázusba, egy olyan expedícióhoz csatlakozva, amelyben a szentpétervári akadémia tudósai is részt vettek. Útjának tapasztalatait a *Tudományos Gyűjtemény*ben tette közzé. Útirajzait Magyarországon előfizetők hiányában könyv alakban nem tudta kiadni, tevékenysége érdektelenségbe fulladt. Végül Párizsba költözött, ahol megismerkedett a kor legnagyobb földrajztudósával, **Humboldttal**, és itt kötött barátságot **Batsányi Jánossal** is. Műveit nagy nehézségek árán franciául jelentette meg. A Kaukázus tájairól, településeiről, népeinek – kalmük, tatár, kabard, abház, cserkesz – szokásairól, nyelvéről sok értékes

Lágy szárán imbolyogva ontja minden virág a szent tömjénszagot

adatot gyűjtött. Elmélete, miszerint több kaukázusi nép is rokonunk, ma újra éledezőben van.

Augusztusvég. Mintha lágy zenére, egész nap ontják illatukat a kert növényei; igyekeznek, nehogy lekéssenek a nyár búcsúkoncertjéről. Szeptember utolsó napján, 1861-ben lényegült fanyar illattá **Charles Baudelaire**. *Esti harmóniáját Kálnoky László magyartotta:*

*Közleg a perc, mikor lágy szárán imbolyogva
ontja minden virág a szent tömjénszagot;
járják az est legét a hangok s illatok;
valcer bús dallama, epedés kába sodra!*

*Ontja minden virág a szent tömjénszagot;
felsír a hegedű, mintha egy szív sajogna;
valcer bús dallama, epedés kába sodra!
Magas oltár az ég, szomorú és nyugodt.*

*Felsír a hegedű, mintha egy szív sajogna,
gyöngéd szív, hol sötét űr kelt irtózatot!
Magas oltár az ég, szomorú és nyugodt;
alvadt vértóba fül immár a nap korongja...*

*Gyöngéd szív, hol sötét űr kelt irtózatot,
gyűjti a csillogó múlt romjait halomba!
Alvadt vértóba fül immár a nap korongja...
Emléked mint arany szentségtartó ragyog.*

Kétszáz évvel ezelőtt, 1821. augusztus 31-én született **Hermann Ludwig Ferdinand**

von Helmholtz. Több tudományterületen is maradandót alkotott. Fizikusként az energiamegmaradás törvénye fűződik nevéhez. Neurofiziológusként meghatározta az idegimpulzusok sebességét, a szem és a látás matematikai modelljével, a térletással és a színletással foglalkozott, és feltalálta a szemfenéktükröt. Filozófusként a tudomány társadalomra gyakorolt hatásával foglalkozott.

1985-ben e nap halt meg **Sir Frank Macfarlane Burnet** ausztrál Nobel-díjas virológus. Az immunitás mechanizmusát kutatva állapította meg, hogy a védettség úgy jön létre, hogy valamely fajidegen anyag – elsősorban fehérje – hatására ellenanyagok képződnek. Ez a fajidegen anyag lehet valamely mikroorganizmus része, de lehet táplálék része vagy átültetett szövet is. Felfedezte, hogy az embrió vagy újszülött állat szervezete nem veti ki az átültetett szövetet, és az adott antigén csak az újszülöttkor után alakul ki, ekkor kezd a szervezet ellenanyagokat termelni. A szerzett immuntolerancia felfedezéséért, **Peter Brian Medawar** brit biológussal megosztva, 1960-ban orvosi-életlani Nobel-díjat kapott.

Szeptember. **Kányádi Sándor** sóhajával induljunk a kilencedik hónapnak!

*Tele a hombár,
tele a raktár,
tele a kaptár,
tele a csűr.*

*Rászáll a nyár a
legelső sárga
levélre, s elrepül.*

A szeptember a régi római naptárban a hetedik hónap volt, s nevét megtartotta akkor is, amikor már a kilencediké lépett elő. A rómaiak a görögöktől vették át a hetes szám (hepta) nevét – írja **Supka Géza** a *Kalendózis a kalendáriumban és más érdekességek* című művében –, a görög hetes szó pedig a „hepo” igéből eredt, amelynek jelentése: „ujjal rámutatni valakire”. Amikor ugyanis még az ujjakkal való számlálás dívott a görögöknél, az egyet a bal kéz hüvelykujján kezdtek, ötös volt a bal kéz kisujja; a jobb kéz hüvelykujja volt a hatos szám, s így a jobb kéz mutatóujja lett a hetes. Ezzel a mutatóujjal, a heptával lehetett valakit megigézni, rámutatva öt követni, üldözni.

A hónap régi magyar neve *mérleg hava*. A Mérleg jegy szeptember utolsó dekádjában kezdődő uralmára utal: időszámításunk kezdetéig az őszpont a Mérleg csillagképbe esett.

Mérlegeljünk, higgadtan mérlegeljünk – int minket is a kalendárium.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2021-ben, 235 évvel a világ első – Magyarországon (!) megrendezett – nemzetközi tudományos konferenciájának kezdőnapja után

Lechner Ödön szecessziós virágai – az Iparművészeti Múzeum bejáratánál

A Mihail Gorbacsov elleni szovjet puccskísérlet 30 éve történt

Harminc éve, 1991. augusztus 19-én hajnali 5 óra 20 perckor közlemény sokkolta a szovjet rádió hallgatóit (és az egész világot): a TASZSZ szovjet hírügynökség tudatta, hogy Mihail Gorbacsov szovjet elnök egészségi állapota miatt képtelen ellátni teendőit, helyére Gennagyij Janajev alelnök lép. Húsz perccel később azt is bejelentették, hogy a Szovjetunió egyes területein hat hónapra szükségállapot lép érvénybe, ez idő alatt a teljhatalmat a Rendkívüli Állapot Állami Bizottsága (GKCSP) gyakorolja. A pártvezetés keményvonalas szárnya által szervezett puccskísérlet rövid idő alatt megbukott, s néhány hónappal később már a Szovjetunió sem létezett. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

A gorbacsovi reformokkal elégedetlen konzervatív erők már hosszabb ideje készültek a leszámolásra, amelyet a Vlagyimir Krjucskov vezette Allambiztonsági Bizottság (KGB) szervezett meg. A hatalomátvételi kísérletre egy nappal azelőtt került sor, hogy megkezdtek volna a recsegő-ropogó Szovjetunió egyben tartását szolgáló, a központnak kevesebb jogot biztosító új szövetségi megállapodás aláírását. (Hat tagköztársaság – a három balti állam, Moldova, Grúzia és Örményország – megtagadta az új alapokra helyezett államhoz való csatlakozást.)

A Krimben üdülő Gorbacsovot augusztus 18-án házi őrizetbe helyezték, a teljhatalmat másnap a GKCSP vette át, Moszkvában páncélosok vonultak az utcákra. A GKCSP nyolc tagja Gennagyij Janajev szovjet alelnök, Valentyin Pavlov kormányfő, Oleg Baklanov, a Szovjetunió Kommunista Pártja (SZKP) Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagja, Vlagyimir Krjucskov, a KGB elnöke, Dmitrij

Jazov védelmi miniszter, Borisz Pugo belügyminiszter, Vaszilij Sztarodubcev, a Parasztszövetség elnöke és Alekszandr Tyizjakov, az állami vállalatok szövetségének elnöke voltak.

A puccsisták mellé azonban csak kevesen álltak. Oroszország parlamentje általános sztrájkra hívott fel az „alkotmányellenes, reakciós államcsíny” ellen, Borisz Jelcin orosz elnök pedig bejelentette, hogy átveszi az ellenőrzést az Oroszországi Föderáció felett. Augusztus 19-én este sztrájkba léptek a szénbányászok, az éjszaka folyamán hatalmas tömeg gyűlt össze az orosz parlament, a Fehér Ház épületénél, amelynek védelmére katonai egységek is érkeztek. A következő napokban szinte minden szovjet nagyvárosban puccsellenes tüntések zajlottak.

A végjátékot az augusztus 21-én hajnalban az orosz parlament épületénél kirobbant, három halálos áldozatot követelő lövöldözés jelentette. Az orosz törvényhozás aznap rendkívüli ülésén Jelcin már azt jelentette be, hogy a puccsisták elmenekültek, másnap le is tartóztatták őket. A kiszabadított Gorbacsov augusztus 22-én érkezett vissza Moszkvába, de teljesen megváltozott körülmények közé.

A puccs idején ugyanis megindult a Szovjetunió széthullása: augusztus 20-án és 21-én Észtország és Lettország parlamentje deklarálta a függetlenséget, majd szeptemberre a szovjet tagköztársaságok túlnyomó része kinyilvánította állami önállóságát. A központ addigi hatalmi, politikai és gazdasági jogosítványait fokozatosan az egyes köztársaságok vették át, ezzel megszűnt az össz-szövetségi szervek lételemé. Mihail Gorbacsov augusztus 24-én lemondott az állampárt, az SZKP főtitkári tisztségéről és feloszlatta a Központi Bizottságot, augusztus 29-én a Legfelsőbb Tanács felfüggesztette az SZKP tevékenységét, a pártvagyont állami kézbe vették.

A puccskísérlet megmutatta, hogy a Gorbacsov 1985-ös hatalomra kerülésével megkezdődött reformok eleve kudarcra voltak ítélve. Az önmagát túlélt rendszer megreformálhatatlannak bizonyult, ugyanakkor a peresztrojka és glasznoszty által elindított folyamatokat nem lehetett visszafordítani. A kommunista párt által uralt Szovjetunió megőrzésére szervezett puccskísérlet paradox módon a szétesést gyorsította fel, 1991. december 8-án megszűnt az 1922. december 30-án megalakult Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége. Helyére az Oroszország, Ukrajna és Fehéroroszország által létrehozott Független Államok Közössége (FÁK) lépett, amelyhez a következő hetekben 11 volt szovjet tagköztársaság csatlakozott. A már nem létező Szovjetunió államfői tisztségéről Mihail Gorbacsov 1991. december

25-én mondott le. A puccs szervezői közül Borisz Pugo belügyminiszter és Szergej Ahromejev marsall, Gorbacsov katonai főtanácsadója letartóztatása előtt öngyilkos lett. A többiek ellen augusztus 27-én emeltek vádat, mellettük Oleg Senyin KB-titkár, Valerij Bolgyin, az elnöki iroda vezetője, Jurij Plehanov altábornagy, a KGB őrszolgálatának parancsnoka, Vlagyimir Grusko és Gennagyij Agajev, a KGB elnökhelyettesei és a puccs „főideológusának” tartott Anatolij Lukjanov, a szovjet parlament elnöke is bíróság elé került. Valamennyien azzal védekeztek, hogy meg akarták menteni a szakadék felé rohanó Szovjetuniót, Gorbacsov tudott a tervükről és annak sikere esetén csatlakozott volna hozzájuk.

Az 1993 áprilisában kezdődött per, amelyben a hatalom megszer-

zésére irányuló összeesküvés és hazárulás volt a vád, még csak a kihallgatásoknál tartott, amikor 1994. február 23-án az orosz parlament alsóháza, a Duma amnesztiában részesítette a vádlottakat. A Legfelsőbb Bíróság meg is szüntette az eljárást, amely az ügyesség fellebbezése után, formai okokból folytatódott, de május 10-én eljárásjogi ellentmondások miatt végleg megszüntette a Legfelsőbb Bíróság katonai kollégiuma. A bírósági procedúrához egyedül az ártatlanságát hangoztató Valentyin Varennyikov tábornok, a szárazföldi erők egykori parancsnoka ragaszkodott, akit augusztusban felmentettek a vád alól. Gorbacsov ezt rezignáltan így kommentálta: a jövőbeni orosz puccsok szervezői biztosak lehetnek abban, hogy vagy amnesztiában részesülnek, vagy felmentik őket a vád alól.

A felbomlott Szovjetunió utódállamai: 1. Örményország 2. Azerbajdzsán 3. Fehéroroszország 4. Észtország 5. Grúzia 6. Kazahsztán 7. Kirgizisztán 8. Lettország 9. Litvánia 10. Moldova 11. Oroszország 12. Tádzsikisztán 13. Türkmenisztán 14. Ukrajna 15. Üzbegisztán

Eltűntnek hitt angolszász kolostor maradványait tárták fel Angliában

Egy eltűntnek hitt angolszász kolostor maradványait tárták fel a Readingi Egyetem régészei a dél-angliai Cookham faluban.

Bár történelmi dokumentumokban említés található a 8. századi kolostor létezéséről, annak pontos helye rejtély volt, a történelmi feljegyzések szerint Cynethryth királyné, Mercia uralkodójának, Offának a felesége volt a kolostor előljárója.

A régészek a falu Szentháromság-templománál kertjében folytattak feltárásokat, és fából készült épületek maradványait és a kolostor lakói által használt eszközöket találtak.

„Cookham eltűnt kolostora mindig a történészek érdeklődésének középpontjában állt, pontos helyéről számos elméletet állítottak fel. Erre a rejtélyre akartunk egyszer s mindenkorra fényt deríteni. Az általunk talált bizonyítékok kétségkívül megerősítették, hogy az angolszász kolostor egy Temze menti kavicsbordalékos szigeten terült el, ott ahol ma a templom áll” – idézte Gabor Thomast, az egyetem régészét a Heritage Daily hírportál.

„A királyi kötődésen kívül alig lehet tudni bármit is a kolostor életéről, illetve azokról, akik a Temze ezen szakaszán éltek, mivel régészeti emlékek nem kerültek elő. Az általunk feltárt leletek segítenek részletes képet alkotni arról, hogyan éltek és öltöztek itt a barátok. Fényt derítenek arra, miként szerveződtek az an-

golszász kolostorok és milyen volt az életük” – tette hozzá a régész.

Az augusztusban végzett ásásokon a régészek találtak korabeli ételmaradványokat, főzéshez és étkezéshez használt agyagedényeket, ruházatok maradványait, köztük egy bronz karkötőt és ruhát, amelyet valószínűleg a közösség női tagjai hordtak.

„Egyértelmű bizonyítékok kerültek elő a kolostor elrendezéséről, körzeteiről, amelyek határait árkok jelölték ki. Az egyik körzet volt a lakhely, egy másikban ipari tevékenységet, valószínűleg fém-megmunkálást folytattak” – mutatott rá a régész.

Cynethryth királynéről Thomas elmondta, hogy egy igazi női vezető volt, akinek már életében valódi hatalma, státusza volt. „Nemcsak pénzérmét veretett arcképével az érméken, de az is tudott róla, hogy, amikor I. Nagy Károly frank király levelet írt az angol uralkodóknak, Offa királynak és Cynethryth királynénak közösen címezett levelet, egyetlen rangra helyezve őket” – magyarázta.

Cynethryth férje 796-ban bekövetkezett halála után csatlakozott a kolostorhoz és lett annak előljárója, valószínűleg nyughelye is ott volt – tette hozzá Thomas.

Offa király a történészek többsége szerint a legbefolyásosabb angolszász uralkodó volt Nagy Alfréd előtt. Ő rendelte el földi határfal létrehozását Anglia és Wales között, amely még ma is látható. (MTI)

Magyar kutatókkal együtt készít robotot építő robotot Ottonie von Roeder német művész

A Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet (SZTAKI) kutatóival és mérnökeivel készít robotot építő robotot Ottonie von Roeder német művész, aki a Goethe Intézet jóvoltából érkezik szeptemberben Budapestre – tájékoztatta a SZTAKI kedden az MTI-t.

A kutatóintézet közleménye szerint Ottonie von Roeder budapesti tartózkodása alatt megismeri a SZTAKI által vezetett Mesterséges Intelligencia Nemzeti Laboratórium programját, a Mérnöki és Üzleti Intelligencia Kutatólaboratórium laborjait, fejlesztéseit, projektjeit, és a kutatókkal és mérnökkel közösen mesterséges intelligenciával vezérelt robotos installációt is készít.

A projektben egy olyan robotikai rendszert hoznak létre, amely különböző, mesterséges intelligencia alapuló algoritmusok segítségével végre tud hajtani nagyfokú adaptivitást igénylő feladatokat is. A projektről a német művész filmet is forgat, hogy a teljes folyamat bemutathassa a közönségnek. Látogatásának célja, hogy a mesterséges intelligenciáról és a mérnöki tudományról szerezzen inspirációt.

„A SZTAKI és a Goethe Intézet által szervezett AI Residency együttműködési program segít abban, hogy elmélyítsem tudásom a technológiai lehetőségek terén, illetve új alkalmazási területeket találjak a különböző szakterületek automatizálásáról szóló kísérleteimhez” – idézi a közlemény a német mű-

vészt, akinek célja, hogy segítsen felfedni az automatizálásban rejlő lehetőségeket, valamint rámutasson, hogy a technológiai haladásban való részvételünkkel mi magunk is befolyásolhatjuk a munka jövőjét. Mint mondta, a közös munka inspirálhatja a SZTAKI kutatásait is, hogy az intézet munkája a szélesebb közönség számára is érthetőbb legyen.

Mint Horváth Dániel, a projekt szakmai felölőse rámutatott, a programban a gépi tanuláson, és azon belül is az úgynevezett mély tanuláson alapuló algoritmusok nagymértékű előretörését igyekeznek kiaknázni, illetve ezen technikákat átültetni a robotika világába.

„Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a tudományos érték mellett művészeti szempontból is egy érdekes művet hozunk létre. Ezáltal már a projekt elejétől kezdve szorosan összedolgoztunk Ottonie von Roeder művésznővel a megfelelő koncepció kidolgozásához” – hangsúlyozta.

Ottonie von Roeder a németországi Bauhaus-Universität Weimar, az izraeli Bezalel Academy of Art and Design és a hollandiai Design Academy Eindhoven diákja volt, jelenleg Lipcsében és Eindhovenben alkot, elsősorban a kritikai és spekulatív művészet területén.

Műveit többek között Bécsben, Marseilleben, Lipcsében és Eindhovenben is kiállították már. 2017-ben indította el Post-Laboratory című projektjét, amelyben az emberi munka utáni világgal, valamint a munkával mint automatizált folyamattal is foglalkozik. (MTI)

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 960.

Egy szerző nélküli tréfás mondást idézünk a fősorokban.		1	ARANY ... (KÖLTŐ)	SPANYOL ARANY	MAGAS NÖVÉNY FEKETE I. BAGLYA	ELÓTAG: ÚJ	ÓGÖRÖG PIACTÉR
		A					U
2	F	ELADANDÓ PORTÉKA			SZÉLHÁRFA		
		ATTÓL KEZDVE!			AMERIKAI FOCIKAPUS		
		CSEH HELYESLÉS		IFJ. IRÓNK (FERENC)			
		BALKÁNI NÉP VOLT		KIS TÖMEG-EGYSÉG			
PALINDROM FÉRFINÉV			GERMÁNIUM VEGYJELE		HATBÓL KETTŐ!		
			INDÍTÉK		...SZERZŐDÉS (1358. II. 18.)		
GÖRÖG AUTÓJEL			VERBUVÁL				NÉVELŐ
NEDV A SZÁNKBAN			HAZUDIK				FAJDFÉLE
			A BÚZA DÍSZE				
			EGYIPTOMI FÉLSZIGET				
VAN ESZE				FRANCIA MÁRIA			
IGEVÉGZŐ-DÉS				AZ ESZE ESZTELENI!			
		CARPE ... (ÉLD ANAPOT)			PÁROSAN PARKOLI!		
		...LÁMA (TI-BETI FŐPAP)			SZENEGÁL FŐVÁROSA		
ÉSZAK-OLASZ VÁROS				...IRAE (HARAG NAPJA)			
				...KRÖGER (TH. MANN)			
SZOVJET VADÁSZ-REPÜLŐGÉP VOLT				A TANTÁL VEGYJELE		NÖVÉNY RÉSZE	
				TUPOLJEV REP. GÉPE		...PACINO (SZINÉSZ)	
HAMIS IPARI TANULÓ			BECÉZETT INIVALÓ			AMPER (RÓV.)	IMÁDKOZZA-TOK (LATIN)
			RAJT				
			ÁSÍTÓ HANGULAT				
			ABBA AZ IRÁNYBA				
SZÓCSATA TILTÓSZÓ				DUBLIN LAKÓJA		ZOKOG	
				GYOM		GYULLADÁS	
		TOLVAJ-NYELV			RÉGI SÚLY-EGYSÉG		
		OXIGÉN, JÓD VEGYJELE			LÁM		
EGYMÁS UTÁN				GÖRÖG BETŰ			
				SPANYOL AUTÓJEL			
L.N.J.	Z						R

Az AUGUSZTUSI ÉVFORDULÓK (2.)

című pályázat nyertesei:

Vitos Ervin,
Marosvásárhely

Kiss Viktor,
Marosvásárhely, 1848. út

A pályázati rejtvény megfejtése:

PERÉNYI; LEBRUN; RÉTHEI PRIKKEL; BOTH;
SOMOGYI; WRIGHT

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

az augusztus 20-i számból:

Ikrek:
Élő ecset

Skandi:
...azok utolsó menedéke, akik
nem tudnak álmodozni

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	HOMÉROSZTÓL IDÉZÜNK								1	2	3	4	5	Z	6	7	8	Ú
	9								10									
11	12	13	14	15			16			17							18	
19							20			21						22		
23							24			25					26			
27				28	29				30					31				M
D			32						33		34	35					36	
37	38				39				40		41						42	
43				44				45		46							47	
48							49								50			
U					B									E				L

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Shakespeare légi szelleme. 10. Tornaeszköz. 11. Özönlés. 16. Hawaii köszönés. 18. Testrészt! 19. Nagyon gyorsan beszél. 20. Szintén. 21. Szikladarab. 22. Az orrához. 23. Elemi parány. 24. Tövises virág. 26. Nagy kazah tó. 27. Német helyeslés. 28. Itt (francia). 30. Te és ő. 31. Vuk apja. 32. Balaton-parti helység. 34. Szag, illat (latin). 36. Mától kezdve! 37. A tanmenet része! 39. Patkót vernek rá. 41. Tiszavirág-életű. 43. Sikert arató. 49. Nagy testű papagáj. 47. Mély női énekhang. 48. Fekete István golyója. 49. Angol romantikus festő, grafikus, író (William). 50. Kis termetű mocsári madár.

FÜGGŐLEGES: 1. Hajófar. 2. Vákuum. 3. Alarmíroz. 4. Sznigál. 5. Indiai 16 szótagos verssor. 6. Szó a Halotti beszédben. 7. Visz a széleken! 8. Horvát származású fizikus, feltaláló (Nikola). 12. Szovjet vadászrepülőgép volt. 13. Állami illeték. 14. Horgászsinór. 15. Az argon vegyjele. 17. Meleg. 19. Az idézet befejező része. 20. Zeusz egyik kedvесе. 22. Az energia CGS-egysége. 24. Lettország fővárosa. 25. A Balaton folyója. 26. Bern folyója. 29. Lábbeli. 31. Piaci árus. 32. Vonatkozó névmás. 33. Chateaubriand kisregénye. 35. Régi büntetőpad. 36. Valakinek vagy valaminek a közelébe. 38. Orosz tagadás (fonetikus). 40. Gabonát betakarít. 42. Kéz (francia). 44. A tetejére. 46. Amely személy. 49. Bartók névjele. 50. A természetes logaritmus jele.

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket szeptember 9-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva egy római látványosság nevét kapjuk, amely a hét domb egyikeként is ismert. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Csuklya – Jóváhagy, helyes. 7. Római számok, összegük száz – Sértetlen. 8. Lop – Nagyobb méretű kazetta. 9. Lőbetegség – Olasz, kambodzsai és zambiai gépkocsijelzés. 11. Klubegyed – Titok része! 12. Török katonai méltóság – Származik. 14. Angol popénekes (Sheeran) – Patás állat. 15. Magház, csutka – Szabó Magda egyik regénye. 18. Mocsok – Férfinév. 19. Támogat – Vizenyő. 22. Skálahang – Közterület. 23. Kikötőhid – Gabonát levág. 25. Kamionjelzés – Párosan izolál! 27. Spanyol arany – A világ ... (A. Dumas) 28. Táplál – Szándékozik. 30. Német személyes névmás – Azonos betűk. 31. Szakosztály – Személyes meggyőzőképesség.

FÜGGŐLEGES: 1. Fegyverszünet – Rövid videófilm. 2. Testfelépítés – Zenedráma. 3. Kutrica – Az urán és a szén vegyjele. 4. Hullámtörő – Fekete István fecskéje. 5. Jegyzetfüzet – Járulék, kiegészítés. 6. Részekre oszt – Hivatali helyiség. 10. Sportlovas – Dadog, akadozva beszél. 13. Elmebajos – Zamat. 16. Rendőr, argóban – Nyomornegyed. 17. Kerület – Fatökn. 20. Többágú folyótorkolat – Erkölctan. 21. Ókori görög piactér – Kiindulópont 24. Medál – Abba az irányba. 26. Ritka, románul – A felsőfok jele. 29. Ál-lóvíz – Keservesen sír.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18		S		
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

**ÖN MÉG NEM
MAGYAR
ÁLLAMPOLGÁR?**

**MAGYARORSZÁG FŐKONZULÁTUSA
CSÍKSZEREDA**

Tudta, hogy immár tizedik éve igényelheti egyszerűsített formában a magyar állampolgárságot?

Tudta, hogy személyi igazolvánnyal elsősorban az Európai Unió országain belül utazni és határt átlépni is lehet?

Tudta, hogy állampolgársági kérelmét lakóhelyéhez közel kihelyezett konzuli napon is benyújthatja?

Tudta, hogy magyar állampolgárságú gyermeke után anyasági támogatásra és babakötvényre jogosult?

Tudta, hogy az állampolgárság megszerzését követően azonnal igényelhet magyar útlevelet?

Tudta, hogy személyi igazolványra jogosult születésétől kezdve minden 14 év alatti magyar állampolgárságú gyermek?

**Forduljon hozzánk bizalommal,
vagy keresse partnerszervezeteinket!**

**Időpontfoglalás:
Tel: 0366-087-000**

**Csík Szereda, Gál Sándor u. 9.
(Lázár-ház)**

**További információ:
csikszereda.mfa.gov.hu**

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
- 0729-024-380
- Labor - 0751-114-307
e-mail: marmed@marmed.ro,
www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia
Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
- 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
- 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
koporsók, kellékek, - 0745-606-215
koszorúk - 0745-606-269
és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében

állandó szereplője lehet

a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.

**VÁSÁRHELYI
FORGATAG**

DUNA MŰVÉSZEGYÜTTES

A Szerelmünk, Kalotaszeg című előadást két alkalommal is láthatja a közönség a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház színpadán. **Augusztus 27-én, pénteken 15, majd 19 órától** várják a néptánc szerelmeseit az előadásokra.

Jegyvásárlás interneten a biletmaster.ro oldalon, illetve személyesen a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház jegypénztáránál.

A színházban működő jegypénztár nyitvatartási programja (augusztus 16-tól):

hétfő-péntek: 9.00-19.00

Érdeklődni a 0365-806-865-ös telefonszámon lehet.

A munkavállalók többsége nyugdíjazás után is tovább dolgozna

Egy online felmérés szerint tízből több mint hat romániai munkavállalónak jelenleg nincs terve a nyugdíjba vonulása utáni jövedelemkiegészítésre, például magánnyugdíjjal vagy ingatlanvagyonnal, hanem kizárólag az állami nyugdíjból kapott pénzre hagyatkoznak.

A felmérés szerint tízből két munkavállaló tervezi, hogy nyugdíjazása után mindenképpen tovább fog dolgozni, még ha csak részmunkaidőben is, és a tízből további hat munkavállaló fontolgatja ezt.

A megkérdezettek 85%-a mondta azt, hogy havi nettó fizetése kevesebb mint 5000 lej, és ebből körülbelül 30%-nak kevesebb mint 3000 lej, ami nem teszi lehetővé, hogy félretegyenek nyugdíjas éveikre. A válaszadók 10%-a havi 5000 és 10.000 lej közötti összeget keres, a maradék 5% pedig havi 10.000 lej fölött – derül ki a BestJobs felméréséből.

A válaszadók többsége (47%) úgy véli, hogy nyugdíjba vonuláskor 150.000 lej (30.000 euró) megtakarítással kell rendelkezniük ahhoz, hogy anyagilag gondtalan öregkoruk legyen. További 33% szerint 175.000 és 300.000 lej közötti összeget kellene félretenniük, 15%-uk 500.000 lej (100.000 euró) körüli megtakarítást szeretne, a fennmaradó 5% pedig e küszöbérték fölött.

A válaszadók több mint fele 250 és 500 lej közötti összeget szeretne havonta megtakarítani, 28%-a 500 és 750 lej közötti, 13%-a 750 és 1000 lej közötti összeget, 5% pedig 1000 lejnél többet. Ennek érdekében sokan mérlegelik a munkahelyváltást: míg az utóbbi évben a pandémia miatt a munkavállalók kétharmada nem váltott munkahelyet, most tíz megkérdezettből négy azt mondja, gondolkodik azon, hogy más munkát keres, 22,5% pedig már tett is lépéseket ennek érdekében.

Az új munkahely keresésekor a fő szempont a nagyobb fizetés (67%), de fontos a munkahelyi biztonság (39%), a nagyobb stabilitás (32%), az otthoni munkavégzés lehetősége (31,5%) és a több szabadidő (29,5%) is. (Agerpres)

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (65818-I)

A MAROSKERESZTÚRI AGROINDUSTRIALA RT.
– székhely: Maroskeresztúr, Gostat u. 397. szám, Maros megye – közli, hogy 2021. szeptember 2-ától minden csütörtökön 8–14 óra között a cég székhelyén lehet átvenni a haszonbérleti díjat, 2021. október 28-ig.
A következő iratok felmutatása szükséges, a szerződő fél státuszától függően: személyi igazolvány, tulajdonbizonylat, öröklési bizonyítvány, telekkönyvi kivonat.
Ne feledjék betartani a koronavírus-járvány miatt előírt óvintézkedéseket!
A védőmaszk viselése kötelező! (22762-I)

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály

2021. szeptember 8-án 12 órai kezdettel az intézmény Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén nyilvános árverést szervez az alábbi javak értékesítésére:

- 2003-as gyártású Opel Zafira személygépkocsi, kikiáltási ár 4.201 lej.
- 1989-es gyártású Liebherr A 902 kerekos kotrógép, kikiáltási ár 71.240 lej.
- 1994-es gyártású Zambello RP2 típusú présgép, kikiáltási ár 72.714 lej.
- 37 köbméteres fémkonténer, 6 db, kikiáltási ár 109.068 lej.
- 3.900 négyzetméteres terület Harangláb község külterületén (Maros megye), telekkönyvszáma 50202/Mikefalva, kikiáltási ár 2.605 lej.
- 2.900 négyzetméteres terület Harangláb község külterületén (Maros megye), telekkönyvszáma 50206/Mikefalva, kikiáltási ár 1.917 lej.
- 4.900 négyzetméteres terület Harangláb község külterületén (Maros megye), telekkönyvszáma 50209/Mikefalva, kikiáltási ár 3.293 lej.
- 5.800 négyzetméteres terület Harangláb község külterületén (Maros megye), telekkönyvszáma 50179/Mikefalva, kikiáltási ár 3.932 lej.
- 5.800 négyzetméteres terület Harangláb község külterületén (Maros megye), telekkönyvszáma 50180/Mikefalva, kikiáltási ár 3.932 lej.
- 2.000 négyzetméteres terület Harangláb község külterületén (Maros megye), telekkönyvszáma 50192/Mikefalva, kikiáltási ár 1.278 lej.

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Marosvásárhelyi Kincstárba az IBAN RO62TREZ4765067XXX014298 számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, adószám 4322637 – vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegéről, az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: augusztus 27. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály a Mikefalvi, a Dicsőszentmártoni, az Adámsi Polgármesteri Hivatal, az adósok székhelyén, és megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is.

Bővebb felvilágosítás a székhelyen, az adóbegyűjtő és végrehajtói irodában (Sandor Ioan ellenőr) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

Sim Anuța osztályvezető

KLARA gyógyító és javasasszony Marosvásárhelyen tartózkodik, sokak kérésére. Garantáltan a legnagyobb gyógyító erővel rendelkezik, a leghatásosabb rituálékkal és gyógyírekkel segít rövid időn belül. Jeruzsálemben a megoldott ügyekért varázsgömbbel jutalmazták. Kötéseket, átkokat old fel, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást, kibékíti a szétvált családokat. Segít depresszió, alkoholizmus, impotencia, káros szenvedélyek, epilepszia stb. esetén. Hívja bizalommal, élete garantáltan jobbra fog fordulni, meghallgatásra talál, segít, hogy vágyai megvalósuljanak, érzelmi és pénzügyi gondjai megoldódjanak. Köszönetnyilvánítások:

Monica Maros megyéből hálás Klara asszonynak, mert ismét együtt lehet szerelmével; Matei Ákosfalváról köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Magdolna Régenből köszöni, hogy a 28 éves fia jó útra tért, megszabadult a rossz társaságtól; Ágnes Jeddéről hálás, mert újból együtt van férjével; Bogdan Marosvásárhelyről köszöni, hogy kigyógyult az impotenciából; Ghizela Szovátáról köszöni, hogy megszabadította a depressziótól, és élete rendbe jött.

Hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

ELADÓK antik bútorok (1872-ből):
biedermeier
komód és tabernákulum stb.
Tel. 0744-112-600. (12940-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ veterán S100-as Skoda, 45 éves, 202.000 km-ben, kitűnő állapotban, sok cserealkatrésszel. Minden illeték kifizetve. Tel. 0743-211-281. (12602)

ELADÓK tányérok, hollóházi cserép, könyvek, két pár nercbőr. Tel. 0365/809-464. (12811)

VESEK régi festményeket, képkereteket, paraszttárgyakat, antik bútorokat stb. Tel. 0731-309-733. (12262-I)

ELADÓ minőségi vörösbor, alma-, törköly- és szilvapálinka. A pálinka eperfa hordóban van tárolva, és hivatalos főzdében készült 2018-ban. Tel. 0740-808-298. (12862-I)

ELADÓ 24 V-os villanymotor, két darab 5 tonnás reduktor és egy négykerékű kézi kicsi szeker. Tel. 0744-572-896. (12901-I)

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (12914-I)

ELADÓ szőlőprés és szőlődaráló jó állapotban. Tel. 0770-228-008. (12930-I)

LAKÁS

ELADÓ saját udvarral rendelkező ház az Eminescu utcában. Tel. 0741-224-592. (12572)

ELADÓ 3 szoba-összkomfortos magánlakás garázzsal. Tel. 0743-995-063. (12618-I)

KIADÓ kétszobás lakás a Fortuna környékén. Tel. 0744-389-289. (12687)

A MAROS MEGYEI NYUGDÍJPÉNTZÁR

írásbeli versenyvizsgát hirdet

2021. szeptember 6-ára, a székhelyére

– Marosvásárhely, T. Vladimirescu u. 60. szám –

a következő szerződéses végrehajtói állások betöltésére a Maros Megyei Nyugdíjpénztár keretében meghatározott időszakra: 2021. szeptember 17-től 2022. december 31-ig.

– kezdő TANÁCSADÓ (S) – 23 állás

– kezdő ELŐADÓ (referens) (M) – 5 állás

A dossziék benyújtásának határideje 2021. augusztus 30., 17 óra.

A munkakör rövid leírása: az állami rendszerben

a nyugdíjak újraszámításának felmérése.

Az általános, valamint a sajátos feltételekről, a versenyvizsga-dosszié tartalmáról, a bibliográfiáról és a tematikáról, valamint a jelentkezés módjáról további információk a Maros Megyei Nyugdíjpénztár honlapján (www.cjpmures.ro), vagy a 0265/311-021-es telefonszámon. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (65326-I)

A PAVING SOLUTIONS bővítési csapatát, ÉPÍTKEZÉSBEN JÁRTAS SZAKEMBERT és SEGÉDMUNKÁST alkalmazunk. A megfelelő munkatárs versenyképes bérezésre, jó munkakörülményekre számíthat. Részletek a 0747-888-559-es telefonszámon. (65865-I)

ALKALMAZUNK három FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE – Indlacto Mureș Kft. – napi 8 órai munkaprogrammal. Érdeklődni lehet a Prut utca 10. szám alatt, a cég székhelyén vagy a 0773-316-377-es telefonszámon, 8-16 óra között. (65857-I)

A TIMKO alkalmaz MUNKATÁRSAT A PÉKSÉGEBE. Tapasztalat nem szükséges, szívesen betanítunk. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0756-128-307. (65856-I)

A TEOG KFT. VILLANYSZERELŐT, LAKATOST és SEGÉDMUNKÁST alkalmaz. Érdeklődni lehet a 00-40-728-190-056-os telefonszámon, önéletrajzokat az rz@teog.hu e-mail-címre várunk. (p.-I)

ELADÓ a Bodor Péter sétányon 3 szobás, azonnal beköltözhető, I. emeleti tömbházlakás szerelőknás garázzsal. Érdeklődni lehet a 00-40-77-534-7893-as és a 00-36-30-605-3146-os telefonszámon vagy a h.csipor@indamail.hu e-mail-címen. (sz.-l)

ELADÓ kertés családi ház Deményházán mellékkelhelyiségekkel, fürdőszoba vezetékes vízzel, kanalizálással. Tel. 0744-984-893, 0756-057-530. (sz.-l)

KIADÓ a főtéren kétszobás tömbházlakás két nem dohányzó személy részére. Tel. 0742-132-058. (12784-l)

ELADÓ kétszobás, I. emeleti tömbházlakás az Unirii negyedben, plusz parkolóhely, csendes övezetben, a tömbház nemrég volt építve. Ára: 77.000 euró, alkudható. Tel. 0799-871-813. (12885)

KIADÓ 3 szobás lakás a Tudorban. Tel. 0741-392-529. (12904)

SZÉKELYKAKASDON eladó családi ház 16 ár telekkel (építésre alkalmas). Ára: 90.000 euró. Tel. 00-36-30-293-7034, 0749-990-455. (12870-l)

ELADÓ 2 szobás, I. osztályú, külön bejáratú, földszinti, 50 m²-es lakosztály felújítandó állapotban a N. Bălcescu u. 31. szám alatt, 2-es ajtó. Enyhén alkudható. Tel. 0770-904-216. (12880-l)

MAGÁNLAZÁSBAN kiadó szoba külön bejáratú, fürdő, központi fűtés. Tel. 0770-850-272. (12923-l)

KIADÓ Kolozsváron garzon hosszú távra, remek, parkos, csendes környezetben – közel a Iulius Mall, egyetemek, FSEGA, Business Center –, bútorozott, teljes felszereléssel. Tel. 0744-546-866. (12929-l)

KIADÓ 3 szobás, I. osztályú, 2 fürdőszobás, felszerelt és bebútorozott tömbházlakás. Garázs és pince a tömbház alatt. Bére: 400 euró/hó. Érdeklődni a 0745-623-250-es telefonszámon, 8-20 óra között. (sz.-l)

BÉRBE vennék tömbházlakást vagy magánházat. Tel. 0744-645-348. (12943-l)

MAGÁNSZEMÉLY, sürgősen vásárolok tömbházlakást vagy magánházat. Azonnali fizetési lehetőség. Tel. 0755-309-832. (12943-l)

TÁRSKERESÉS

KOROSODÓ, de még serény magyar HÁZIASSZONY idős úriembert: tanárt, orvost, mérnököt keres férjnek, aki szeretetet, biztonságot nyújtana. Válaszlevelet „Újraépitem az életem” jelígre várok a szerkesztőségbe. (12846)

MINDENFÉLE

BETEGGONDOZÁST vállalok. Tel. 0755-412-974. (12889-l)

„A csend beszél tovább, helyettem ő mondja el, A csend beszél tovább, helyettem ő énekel...”

Akkor is hallod a hangomat, hogyha fáj, hogyha nem szabad,

Mindig itt vagy, és ott leszek, ahol a szél zúg, a nap nevet...”

Szomorú szívvel gondolunk drága kincsünkre, ZOLYOMI DÁNIEL ZSOLTRA halálának második évfordulóján.

Szerető családja. (12937)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint törlékszállítás. Tel. 0749-543-104. (12995-l)

ÉPÍTŐIPARI vállalkozás vállal: tetőfelújítást, teljes tető kivitelezését, bármilyen ácsmunkát, tetőjavítást, teraszkesztést, bádogosmunkát, belső munkálatokat: festést, glettolást, anyagok beszerzését. Amit ajánlunk: kedvezményes árak, többéves szakmai tapasztalat, minőség, megbízhatóság, gyors, precíz munkavégzés. Tel. 0747-318-469. (12728-l)

FESTÉST, vakolást, csempézést, gipszkartonszerelést, parkettezést vállalok. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (12787)

TETŐFEDŐ KFT. vállal bármilyen ács-, bádogosmunkát, festést, meszelést, tetőkészítést cserépből, lemezből, szigetelést tömbházaknál. Tel. 0742-734-062, Krisztián. (12799-l)

VÁLLALOK kerítés- és tetőkészítést stb. Tel. 0759-552-041. (12854)

VÁLLALUNK kőművesmunkát, tetőjavítást, szigetelést, szobafestést, parkettlerakást, -csiszolást, áruszállítást. Tel. 0740-667-511. (65838-l)

HÁZTETŐT készítünk, cserélünk, javítunk, cserépforgatást, cseréptisztítást, építkezési munkát végzünk 15% kedvezménnyel. Tel. 0770-621-920. (12835-l)

FÜNYÍRÁST, kerttakarítást, favágást vállalok. Tel. 0747-634-747. (12835-l)

ASZTALOST keresek ajtóképzéshez. Tel. 0787-865-051. (12890)

GÁZSZERELŐT keresek (engedéllyel). Tel. 0787-865-051. (12890)

MOSÓNÓT, TAKARÍTÓNÓT keresek. Tel. 0787-865-051. (12890)

HÁZTETŐKET készítünk, cserélünk, javítunk, cserépforgatást, építkezési munkát végzünk 15% kedvezménnyel. Tel. 0756-703-359. (12896-l)

MOSÓGÉP- és hűtőszekrény-javítást vállalok. Tel. 0755-825-502. (12924-l)

ORVOSASSZISZTENSNÓ vagyok, elmagányosodott, idős embert elgondozok a házáért, családtagnak fogom tekinteni. Választ a szerkesztőségbe várok „Krisztusi szeretet” jelígre. (12931)

ENGEDÉLLEL rendelkező szerelő víz-, gáz-, központi fűtési, padlófűtési, kanalizálási sürgősségi eseteket vállal. Tel. 0770-905-315. (12938-l)

GONDOZÓNÓT keresünk ágyban fekvő, idős hölgy mellé. Tel. 0265/269-480. (12939-l)

TAPASZTALT takarítónő állást keres nyolcórás munkaprogrammal. Tel. 0755-348-035. (12949-l)

MEGEMLEKÉZÉS

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 27-én drága, szeretett édesanyánkra és a hűséges feleségre, **SZATMÁRI IRMÁRA** halálának 3. évfordulóján. Emlékét őrizzük. Nyugalma legyen csendes! Szerető férje és gyermekei. (12925-l)

Az idő elmúlhat, elszállnak az évek, míg élünk, szívünkben megmarad szép emléked. Húsz év után is fájdalommal és megtört szívvel emlékezünk a feledhetetlen, szeretett férjre, édesapára, tatára és dédnagyatára, a marosvásárhelyi születésű **KILYÉN JÁNOSRA**. Emléked örökre megőrizzük. Szerettei: felesége, Rozália, fia, Öcsi és családja, unokái: Attila és István családjukkal, dédunokái: Dóra, Boróka és Gyopár. Emléke legyen áldott, s nyugalma csendes! Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel! (12941-l)

Mély fájdalommal, megtört szívvel emlékezünk augusztus 29-ére, amikor 22 éve örökre eltávozott a drága feleség, édesanya, nagymama,

BÁLINT ERZSÉBET.

Áldott emlékét szívünkben őrizzük.

Szerettei. (sz.-l)

„Életed úgy múlt el, mint egy pillanat, de emléked szívünkben örökre megmarad. Szerető szíved pihen a föld alatt, minden érted hulló könnycsepp nyugtassa álmodat.”

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 27-én

FRUNZA ILONÁRA

szül. Szócs

halálának 3. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi férje, Péter, fia, lánya és családjuk. (12919-l)

Ott pihensz, ahol nem fáj semmi, nyugalmat nem zavarja senki.

Elfeledni téged nem lehet, csak megszokni az életet nélküled.

Fájó szívvel emlékeztünk augusztus 25-ére

RÁCZ VILMA

született Gyebnár

halálának 4. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető férje, Rác Miklós, két unokája, dédunokája. (12873)

ELHALÁLOZÁS

A magunk, valamint az összes közeli és távoli rokon nevében szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó

APA ETELKA

2021. augusztus 25-én, 82 évesen megszűnt élni.

Drága halottunk temetése 2021. augusztus 27-én, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temető alsó ravatalozójából, református egyházi szertartás szerint, és a katolikus temető alsó sírkertjében helyezük nyugalomra.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (12933)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Mély megrendüléssel értesítünk DEÉ SÁNDOR haláláról. Részvétünket fejezzük ki gyászoló családjának.

A Donáth család. (sz.-l)

A múltba visszanezve valami fáj, Valakit keresünk, aki nincs már. Temető csendje ad neki nyugalmat, Szívünk fájdalommal örökre megmarad.

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 27-én **SZAKÁCS JÓZSEFRE** halálának első évfordulóján. Szívünkben mindig élni fog, sosem felejtjük el. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Sógornője, Margit, keresztlánya, Évike és családja. (12932-l)

Fájó szívvel emlékezünk **JÁNOSI LEVENTÉRE** halálának 13. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi egy életen át bánatos szülei. (12848)

A Kolozsvári Magyar Opera a Marica grófnő című előadását hozza a Forgatagra, ezt szombaton, augusztus 28-án játsszák 17 órától a Nemzeti Színházban.

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
 autómósó és -kozmetika
 – külső-belső tisztítás
 – kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
 – szőnyegmosás
 Marosvásárhely
 Predeal u. 97 sz.
 Telefon: 0265/223-902
 0740-393-060

